

Orgaandonatie in de praktijk, beknopt weergegeven.

- **Stap 1:** Orgaandonatie is alleen mogelijk in bepaalde situaties. In de praktijk gaat het meestal om mensen die in het ziekenhuis (dreigen te) overlijden na een herseninfarct, verkeersongeluk of hartstilstand. Zodra het ziekenhuis onderkent dat er sprake is van een dergelijke situatie, handelen ze volgens een vast landelijk protocol, dat is gebaseerd op de Wet op de orgaandonatie (WOD). Vanaf dat moment treedt een *donatiefunctionaris* zo snel mogelijk in contact met de partner of naaste familie om hen te begeleiden.
- **Stap 2:** Na het overlijden wordt op de Intensive Care volgens een vast, landelijk protocol nagegaan of er sprake is van hersendood. Als er sprake is van hersendood, beoordeelt een arts of organen (en weefsels) geschikt zijn voor transplantatie.
- **Stap 3:** Als er organen geschikt zijn voor transplantatie wordt het Donorregister geraadpleegd om na te gaan of iemand zijn keuze over donatie heeft laten vastleggen. De *geregistreeerde* wil van de donor wordt altijd gerespecteerd en familie en nabestaanden worden geïnformeerd door de arts. Is de wens ten aanzien van donatie *niet geregistreerd*, dan wordt de partner of naaste familie gevraagd of zij weten hoe de overledene daarover dacht en of zij zelf achter een donatie staan.
- **Stap 4:** Is er toestemming voor donatie, dan start eigenlijk pas de donatieprocedure. Op dat moment schakelt het ziekenhuis een *transplantatiecoördinator* in. Hij of zij verzorgt alle zaken rond de donatieprocedure en begeleidt en informeert de nabestaanden. Tot aan de uitname-operatie blijft de overledene aan de beademingsmachine of worden de organen gespoeld binnen het lichaam om ze geschikt te houden voor transplantatie.
- **Stap 5:** De transplantatiecoördinator neemt contact op met de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) en verstrekt alle informatie om de meest geschikte ontvangende patiënt te selecteren. De NTS heeft alle gegevens van de mensen op de wachtlijst. Heel belangrijk is dat de (weefsel)kenmerken van de donor en de ontvanger optimaal 'matchen'.
- **Stap 6:** De geselecteerde ontvangende patiënt wordt zo snel mogelijk gewaarschuwd en gaat op weg naar het ziekenhuis waar de transplantatie zal zijn. Ook daar starten de voorbereidingen op de operatie.
- **Stap 7:** De familie van de donor krijgt alle gelegenheid om afscheid te nemen, voordat de donor naar de operatiekamer gaat. Nadat het gedoneerde orgaan is uitgenomen en zo snel mogelijk naar het transplantatieziekenhuis wordt vervoerd, komt de donor terug op de intensive care. Opnieuw krijgt de familie de gelegenheid om in alle rust afscheid te nemen.
- **Tot slot:** Het kan wel 4 tot 12 uur duren voor al deze stappen zijn doorlopen. Intens verdriet bij de nabestaanden gaat vanaf dat moment hand in hand met hoop en grote blijdschap bij de ontvangende patiënt en zijn of haar familie.